

підходу, таких як С.В. Швердяев, предметом антикорупційної експертизи є нормативні акти та проекти таких актів. Водночас, об'єктом експертизи є суспільні відносини на врегулювання яких направлений досліджуваний з метою виявлення корупційних факторів нормативно-правовий акт. Натомість, адміністративні процедури, як вважає вчений, тільки визначають механізм реалізації того чи іншого суб'єктивного права чи законного інтересу уповноваженого суб'єкта, а корупційний фактор може бути закладений першочергово не в адміністративній процедурі, а у вихідному нормативно-правовому акті, який містить бланкетну норму, що передбачає необхідність таких процедур. Іншої думки притримується А.В. Кудашкін, на думку якого, антикорупційна експертиза має подвійне значення. По-перше, вона є способом виявлення корупційних норм. По-друге, антикорупційна експертиза призначена відігравати превентивну роль стосовно корупційних проявів. Тобто, антикорупційна експертиза може виступати у якості однієї зі складових правової експертизи так і різновидом правової експертизи. Відмінність полягає у цільовому характері [9].

Негативні наслідки корупційних процесів є причиною виникнення багатьох громадських організацій з географією майже в кожному регіоні РФ. Проте, основним аспектом їх існування є питання якості діяльності таких

інституцій, що в свою чергу залежить як від рівня свідомості членів громадянського суспільства так і від рівня створених та забезпечених державною законодавчих та організаційних можливостей розвитку громадянського суспільства, особливо на етапі його становлення. Дослідивши місце і роль інститутів громадянського суспільства як суб'єкта протидії корупції, можна зазначити, що відповідні громадські організації існують як на регіональному рівні так і на загальнодержавному рівні.

Таким чином, боротьба з корупцією у РФ є одним з основних напрямків здійснення державної політики, про свідчить динаміка розвитку національної правової бази та міжнародного співробітництва у цій сфері. В площині теорії права науковці не виробили єдиного підходу до розуміння корупції. З аналізу наведених та проаналізованих у розділі концепцій, ми підтримуємо широкий підхід до розуміння корупції, обґрунтовуючи свою позицію зазначеними вище у роботі аргументами. РФ, за даними міжнародних та національних рейтингів, демонструє прогрес у сфері протидії корупції, методично знижуючи її рівень. В цілому слід відзначити достатньо потужний рівень теоретичного обґрунтування та законодавчої архітектури механізмів протидії корупції, що застосовуються як органами державної влади так і іншими суб'єктами протидії корупції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Коррупция в АТР: страновой и региональный аспект // Экономические проблемы развития стран Азии: вызовы, противоречия, трудности. (Сборник научных статей) ИЭ РАН, Центр азиатских исследований. М., 2006.
2. Мошкина И.В. Коррупционные взаимодействия и их влияние на социальные процессы (на примере хабаровского края): автореферат... канд. юр. наук – Х., 2010.
3. Большой толковый словарь русского языка. Гл. ред. С.А. Кузнецов. Спб.: Норинт, 1998.
4. Кузнецова Н.Ф. Коррупция в системе уголовных преступлений / Н.Ф. Кузнецова // Вестник МГУ, 1993. – Сер. 11: Право № 1.
5. Transparency International – [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.transparency.org>
6. Фадеев А.В. Антикоррупционное законодательство России и зарубежных стран: криминологическое исследование: автореферат... канд. юр. наук – М., 2012.
7. Федеральный закон РФ "О противодействии коррупции" от 25 декабря 2008 г. N 273-ФЗ
8. Швердяев С. В. Формирование основ правового регулирования антикоррупционной экспертизы нормативных актов и вопросы совершенствования официальной методики ее проведения / С.В. Швердяев // Конституционное и муниципальное право. – 2009. – №2.
9. Кудашкин А. В. К вопросу о предмете и объекте антикоррупционной экспертизы / А.В. Кудашкин // Административное и муниципальное право. – 2010. – № 8.

УДК 342.9

ФОРМИ ПОГАШЕННЯ ПОДАТКОВОГО ВЕКСЕЛЯ: ОСОБЛИВОСТІ БЕЗГРОШОВОЇ ФОРМИ FORMS OF PAYMENT OF PROMISSORY NOTE RELATING TO TAX LIABILITY: PECULIARITIES OF CASHLESS FORM

Калініченко Г.В.,
здобувач

Харківського національного університету внутрішніх справ

У статті досліджені особливості погашення податкового векселя, виокремлено форми його погашення: грошова та безгрошова. Детально проаналізовано безгрошову форму погашення. Виділено певні недоліки нормативно-правових актів, які регулюють таку форму погашення.

Ключові слова: податковий вексель, погашення податкового векселя, безгрошова форма погашення.

В статье исследованы особенности погашения налогового векселя, выделены формы его погашения: денежная и безденежная. Детально проанализирована безденежная форма погашения. Определены некоторые недостатки нормативно-правовых актов, регулирующих такую форму погашения.

Ключевые слова: налоговый вексель, погашение налогового векселя, безденежная форма погашения.

The article deals with the peculiarities of payment of promissory note relating to tax liability, it is highlighted forms of payment: monetary payment and non-monetary payment. It is analyzed in details non-monetary form of payment. It is specified some defects of regulatory acts regulating such form of payment.

Key words: promissory note relating to tax liability, payment of promissory note relating to tax liability, non-monetary form of payment.

Постановка проблеми. Нестабільність, яка існує на даний момент в податковому законодавстві, у тому числі щодо регулювання податкового векселя, зумовлена недостатністю теоретичних досліджень питань податкового

права, загалом, та питань, пов'язаних з функціонування податкового векселя зокрема. При обґрунтованому та виваженому підході, застосування тієї чи іншої форми погашення податкового векселя може допомогти у вирішенні

проблеми бюджетного відшкодування, яка існує в нашій державі.

Стан дослідження. Тема податкового векселя загалом та форм його погашення зокрема не була комплексно досліджена науковцями. У своїх дослідженнях вчені торкалися окремих аспектів податкового векселя, а також проблем податкових відносин загалом. Серед таких науковців можемо відмітити наступних: М. Баранов-Мохорт, Г. В. Бех, Ю. В. Бондарчук, Н. В. Воротіна, В. В. Кириченко, М. П. Кучерявенко, О. В. Лич, Н. Ю. Пришва, Т. О. Проценко, А. В. Саленков. Незважаючи на це, питання форм погашення податкового векселя не було всебічно висвітлено в працях вищезазначених науковців. У зв'язку з цим **метою** даної статті є дослідження форм погашення податкового векселя та виявлення особливостей безгрошової форми.

Виклад основного матеріалу. Аналізуючи положення податкового законодавства та беручи до уваги особливості того чи іншого виду податкового векселя, можемо дійти висновку, що податковий вексель може бути погашений у різних формах, а саме:

- у грошовій формі;
- у безгрошовій формі.

Грошова форма полягає у тому, що платник податку погашає податковий вексель шляхом внесення до державного бюджету грошової суми, на яку такий вексель був виданий. В принципі така форма є логічно зрозумілою та відповідає загальноприйнятим принципам економічної теорії та правового аналізу. Так, враховуючи те, що, відповідно до ст. 35 Податкового кодексу України [1], податки сплачуються тільки у грошовій формі, а однією із функцій податкового векселя є відстрочення сплати податків, застосування грошової форми погашення векселя не викликає додаткових запитань.

На наш погляд, більш цікавим явищем є безгрошова форма погашення. Так, наприклад, акцизний податковий вексель, який видається у відповідності до ст. 229 Податкового кодексу, вважається погашеним у разі надання документального підтвердження щодо цільового використання певних видів підакцизних товарів, що, свого роду, є безготівковою формою погашення. Зазначимо, що, по суті, сплата податку, відповідно до ст. 229 Податкового кодексу, відбувається на пільгових умовах. У зв'язку з цим податковий вексель, виданий відповідно до цієї статті, може бути погашений шляхом видачі довідки про цільове використання зазначеної у цій статті продукції. Форма такої довідки затверджується Державною податковою адміністрацією. Як бачимо, у даному випадку для податкового органу важливим фактом є цільове використання продукції. У разі ж порушення цього правила до платника податку застосовуються санкції у вигляді штрафу.

Також безгрошова форма, до внесення чергової зміни до Податкового кодексу, використовувалася при погашенні податкового векселя, який видавався в рахунок сплати податку на додану вартість. Наразі, відповідно до п. 5 Розділ 3 Перехідних положень Податкового кодексу [1] ПДВ-вексель може бути погашений виключно шляхом перерахування коштів до Державного бюджету України, раніше ж було дозволено погашати податковий вексель шляхом зарахування суми бюджетного відшкодування в рахунок погашення податкового векселя, про що свідчить Лист Державної податкової адміністрації від 01.08.2006 р. № 14509/7/16-1517 [2]. На наш погляд, відміна даного механізму видається економічно необґрунтованою з точки зору бюджетних можливостей повернення сум бюджетного відшкодування тим платникам податків, які є учасниками зовнішньоекономічних відносин. Звичайно, механізм безгрошового погашення податкового векселя, який видається в рахунок сплати ПДВ, є далеко недосконалим, та все ж таки принцип, який при цьому закладений, є однозначно прогресивним та таким, що захищає інтереси платників податків. Пропонуємо більш детально зупинитися

на безгрошовій формі погашення податкового векселя на прикладі зарахування суми бюджетного відшкодування в рахунок сплати суми, на яку був виданий податковий вексель.

У Листі зазначено перелік умов, у разі дотримання яких платник податку має право на погашення податкового векселя бюджетним відшкодуванням.

1. На дату поставки податкового векселя органу митного контролю платник має суму бюджетного відшкодування, яка дорівнює або більша ніж сума зобов'язання за таким векселем. У п. 1 підрозділу 3 Перехідних положень зазначено, що податковий вексель видається на суму податкового зобов'язання з податку на додану вартість, визначеного у митній декларації, що підлягає сплаті. Митна декларація – письмова заява встановленої форми, яка подається митному органу і містить відомості щодо товарів і транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України, необхідні для їх митного оформлення або переоформлення. Сума податку визначається платником самостійно та заноситься до митної декларації.

З цього пункту випливає, що частково погасити податковий вексель бюджетними відшкодуванням, а частково грошовими коштами платник податку не може. На нашу думку, такі обмеження не виправдані, адже враховуючи неспроможність Державного бюджету виплачувати суми бюджетного відшкодування всім платникам, які подали заяви, варіант розрахунків із застосуванням податкового векселя навіть при його частковому погашенні бюджетним відшкодуванням видається доречним. До того ж на даний момент Податковий кодекс передбачає, що суми податку, не відшкодовані платникам протягом визначеного законом строку, вважаються заборгованістю бюджету з відшкодування податку на додану вартість. На суму такої заборгованості нараховується пеня на рівні 120 відсотків облікової ставки Національного банку України, встановленої на момент виникнення пені, протягом строку її дії, включаючи день погашення.

Також бюджетне відшкодування, яке виникло після видачі податкового векселя (зазначимо, що в попередній редакції Податкового кодексу строк погашення податкового векселя за цим податком був чітко визначений і становив 720 календарних днів, у діючій редакції зазначено, що строк погашення векселя настає на дату виникнення податкових зобов'язань по постачанню збудованого судна, для будівництва якого були ввезені устаткування, обладнання та комплектуючі) не може бути зараховане в рахунок погашення податкового векселя. Строк погашення податкового векселя є досить тривалим і право на бюджетне відшкодування може виникнути у платника протягом цього строку. Вважаємо, що було б логічним, якщо б платник мав право погасити податковий вексель бюджетним відшкодуванням, право на яке виникло після видачі податкового векселя.

2. У будь-який день з дати видачі податкового векселя до дати настання терміну платежу за векселем платник податку подав до органу податкової служби заяву про залік такої суми бюджетного відшкодування в рахунок погашення таких векселів. На нашу думку, таке формулювання є не досить вдалим, оскільки вексель може бути погашеним бюджетним відшкодуванням лише у тому випадку, якщо сума бюджетного відшкодування ще не перерахована на поточний рахунок платника податку. Фактично термін подачі заяви про залік бюджетного відшкодування в рахунок погашення податкового векселя становить період з дати видачі податкового векселя до дати перерахування суми бюджетного відшкодування на рахунок платника податку. Враховуючи те, що на момент видачі податкового векселя платник повинен мати акт податкових органів про перевірку суми бюджетного відшкодування, фактично строк подачі заяви скорочується до 10 днів (5 днів – термін, протягом якого податковий орган повинен надіслати органу

Державного казначейства висновок із зазначенням суми, яка підлягає бюджетному відшкодуванню, 5 днів – термін, протягом якого орган Державного казначейства має перерахувати таку суму на поточний рахунок платника). Звичайно, ситуація, при якій суми бюджетного відшкодування виплачуються в строки, визначені законодавством, відбувається досить рідко, тим не менш органи державної влади повинні дотримуватися логічного викладу правових норм. Аналізуючи даний пункт, виникає ще одне неврегульоване питання. При прийнятті рішення про повернення суми бюджетного відшкодування, тобто про перерахування такої суми на його поточний рахунок, платник податку подає відповідну заяву. У випадку ж видачі податкового векселя, платник повинен подати ще одну заяву про зарахування суми бюджетного відшкодування в рахунок погашення податкового векселя. Чи скасовує заява про зарахування суми бюджетного відшкодування в рахунок погашення податкового векселя заяву про повернення суми бюджетного відшкодування? Якщо ні, складається ситуація, при якій до податкового органу надходять дві заяви від платника податку про виконання різних дій, якою з них податковий орган повинен керуватися? Якщо заява, яка видана пізніше, скасовує заяву, видану раніше, чому про це немає вказівки?

3. На дату подання заяви така сума бюджетного відшкодування повністю або частково не відшкодована платникові (невідшкодований залишок дорівнює або більший ніж сума векселя). Дана умова підтверджує наші доводи, викладені в попередньому пункті.

4. На дату подання заяви така сума бюджетного відшкодування повністю або частково не включена до висновку на проведення бюджетного відшкодування, який подається до установи Державного казначейства (залишок суми бюджетного відшкодування не менше ніж сума векселя). Цим пунктом фактично можливості платника погашенню податкового векселя бюджетним відшкодуванням зводяться нанівець, оскільки у податковий орган повинен направити вищезазначений висновок протягом 5 днів з моменту завершення перевірки. І лише у тому випадку, якщо платник податку видасть податковий вексель в ці 5 днів, він буде мати право на погашення податкового векселя бюджетним відшкодуванням. До того ж податковий орган може подати висновок у перший день після перевірки. Взагалі, у даному випадку досить нелогічним виглядає попередній пункт, оскільки сума бюджетного відшкодування не може бути відшкодована до того як податковий орган подасть за результатами перевірки висновок органу Державного казначейства із зазначеною сумою бюджетного відшкодування. На нашу думку, даний пункт передбачає, що на дату подання заяви сума бюджетного відшкодування повністю або частково не відшкодована платникові, оскільки висновок податковий органів є обов'язковою передумовою бюджетного відшкодування.

Попередні три вимоги, викладені в Листі, стосуються строку подачі заяви про погашення податкового векселя бюджетним відшкодуванням. Вважаємо, що для чіткого розуміння цього строку порядок його визначення потрібно викласти в одному пункті, наприклад: у будь-який день з дати видачі податкового векселя до дати включення суми бюджетного відшкодування у висновок податкового органу, який подається платник податку подав до органу податкової служби заяву про залік такої суми бюджетного відшкодування в рахунок погашення таких векселів.

5. Остання вимога полягає у тому, що на дату подання заяви сума бюджетного відшкодування не є предметом кримінальної справи, судового розгляду, не перебуває в адміністративному оскарженні. Така позиція законодавця є виправданою та зрозумілою, хоча залишається невирішеним питання щодо того, як бути у випадку, коли таке оскарження має місце після подачі заяви платником податків. На наш погляд, така заява має бути залишена без

розгляду, якщо по ній ще не було прийнято рішення або позитивне рішення має бути відмінено.

У цьому ж Листі зазначено, що платник податку, у якого в картці особового рахунку обліковується сума бюджетного відшкодування, яка до настання дати, визначеної в податковому векселі у полі «Термін платежу за векселем», йому не відшкодована або не включена до висновку на проведення бюджетного відшкодування, у будь-який день до настання терміну платежу за векселем може подати до органу податкової служби заяву довільної форми з повідомленням про бажання зарахувати в рахунок оплати податкового векселя суму бюджетного відшкодування. У даному пункті не зазначено, чи це бюджетне відшкодування має виникнути у платника до того моменту, коли він видав митному органу податковий вексель, чи, можливо, воно може виникнути і після видачі податкового векселя. Вважаємо за необхідне уточнити положення цього пункту та узгодити його з іншими положеннями для уникнення колізій, неправильного розуміння та зловживань з боку податкових органів.

Лист також торкається питання обов'язкових реквізитів заяви про зарахування бюджетного відшкодування. В заяві обов'язково мають бути вказані реквізити податкового векселя, його номер, дата видачі та термін платежу за векселем, а також інформація про розмір суми бюджетного відшкодування та звітний період, за який вона задекларована.

Державна податкова служба України погашення податкового векселя сумою бюджетного відшкодування пов'язує з обов'язковим волевиявленням платника податку. У разі неотримання від платника податку заяви про бажання погасити податковий вексель сумою бюджетного відшкодування до настання терміну платежу за векселем такий платник визнається таким, що не виявив бажання погасити вексель сумою бюджетного відшкодування, а тому податкова служба зобов'язана забезпечити стягнення коштів в рахунок оплати такого векселя.

Хотілося б зазначити, що сама ідея погашення податкового векселя сумою бюджетного відшкодування видається досить логічною, прогресивною та такою, що відповідає сучасному стану справ з бюджетним відшкодуванням, але все ж такі пропонуємо відкоригувати деякі положення, які стосуються визначення строку, в який платник податку може подати заяву про зарахування, та деяких інших моментів.

Звернемо увагу на ще один лист Державної податкової адміністрації № 8007/7/16-1517 від 19.04.2007 р. Про порядок погашення простроченого податкового векселя сумою бюджетного відшкодування [3]. У вищезгаданому Листі йдеться про те, що у випадках, коли термін погашення податкового векселя минув і заборгованість за таким податковим векселем обліковується як недоїмка, у погашення такої недоїмки може бути зарахована належним чином підтверджена сума бюджетного відшкодування.

Такий порядок погашення податкового векселя бюджетним відшкодуванням може бути застосований і у тому випадку, коли підтвердження суми бюджетного відшкодування за будь-яких причин відбулося після настання дати погашення податкового векселя, а також незалежно від того, коли бюджетне відшкодування було задеклароване платником (до дати видачі податкового векселя чи після). Як бачимо, позиція Державної податкової служби, викладена в листі 2007 р. кардинально відрізняється від позиції, викладеної в листі 2006 р. У попередньому Листі висловлювалася думка, про те, що на момент видачі податкового векселя, платник податку повинен мати бюджетне відшкодування. Відповідно ж до листа № 8007/7/16-1517 не має значення, коли бюджетне відшкодування було задеклароване платником податку (до дати його видачі чи після) [3].

Датою погашення податкового векселя в такому разі визначається дата фактичного здійснення операції з його

погашення, але не раніше дати внесення до картки особового рахунку платника інформації про підтвердження суми бюджетного відшкодування. При цьому нарахування пені і штрафних санкцій здійснюється у встановленому порядку незалежно від дати подання платником заяви на погашення податкового векселя сумою бюджетного відшкодування (до настання дати погашення такого векселя, на дату його погашення або після настання дати погашення такого векселя).

Як бачимо, як би це не парадоксально звучало, порядок погашення простроченого податкового векселя сумою бюджетного відшкодування є більш лояльним порівняно з погашенням податкового векселя, строк погашення якого ще не настав.

Висновки. Механізм погашення податкового векселя шляхом зарахування суми бюджетного відшкодування має ряд недоліків, але є таким, що відповідає сучасній економічній ситуації та можливостям державного бюджету. Тож, пропонуємо законодавцю розглянути можливість внесення змін до діючого законодавства щодо повернення безгрошової форми погашення ПДВ-векселя сумою бюджетного відшкодування. Вважаємо, що існування як грошової, так і безгрошової форми погашення податкового векселя є прогресивним кроком вперед, який відповідає сучасним українським реаліям. Враховуючи той факт, що в нашій державі існують проблеми з відшкодування податку на додану вартість, такий підхід з існуванням як грошової, так і безгрошової форм погашення податкового векселя, видається цілком виправданим.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Податковий кодекс України : від 02.12.2010 року № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>.
2. Лист Державної податкової адміністрації України від 01.08.2006 року № 14509/7/16-1517 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1008.8121.0>.
3. Щодо погашення прострочених податкових векселів шляхом відшкодування ПДВ : Лист Державної податкової адміністрації від 19.04.2007 року № 8007/7/16-1517 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1008.8212.0>.

УДК 342.95

**ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ УКРАЇНИ
ПРИ РОЗГЛЯДІ ТА ВИРІШЕННІ СПОРІВ ЩОДО СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ГРОМАДЯН,
ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВНАСЛІДОК ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ
LEGAL ENSURING OF ADMINISTRATIVE COURTS ACTIVITY OF UKRAINE
WITH INQUIRY OF CONTROVERSATION TOWARDS SOCIAL SECURITY OF CITIZENS
THAT SUFFERED AS A RESULT OF CHERNOBYL CATASTROPHE**

Карась Б.О.,

*аспірант кафедри адміністративного права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка*

Стаття присвячена дослідженню нормативно-правової основи соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Автором проаналізовано значення та роль Рішень Конституційного Суду України у даній сфері.

Ключові слова: правове забезпечення, адміністративний суд, соціальний захист, Чорнобильська катастрофа.

Статья посвящена исследованию нормативно-правовой основы социальной защиты граждан, которые пострадали вследствие Чернобыльской катастрофы. Автором проанализированы значимость и роль Решений Конституционного Суда Украины в данной сфере.

Ключевые слова: правовое обеспечение, административный суд, социальная защита, Чернобыльская катастрофа.

The article is devoted to the researching of legal framework of social security of citizens that suffered as a result of Chernobyl catastrophe. The author has analyzed the importance and role of the Constitutional court of Ukraine in this area.

Key words: legal ensuring, administrative court, social security, Chernobyl catastrophe.

Актуальність теми. Аналіз нормативно-правової основи у сфері соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, є актуальним та необхідним, оскільки в Україні постраждалими визнано 2210605 осіб [1]. Кожному з громадян повинен надаватися належний соціальний захист, однак, вони не завжди його отримують з причин економічного та правового розвитку держави, що власне і потребує правового дослідження.

Мета статті. Дослідження та аналіз комплексу правовідносин у сфері соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи і на основі отриманих результатів визначити шляхи вдосконалення законодавства, що стосується соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Завдання статті. Для досягнення поставленої мети увага була приділена вирішенню таких завдань:

- охарактеризувати нормативно-правові акти, якими керуються адміністративні суди України при розгляді та вирішенні спорів пов'язаних з соціальним захистом постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи;

- запропонувати шляхи вдосконалення законодавства та практики його застосування при розгляді та вирішенні даної категорії справ адміністративними судами України.

Основний зміст. Катастрофа на Чорнобильській атомній електростанції (далі – ЧАЕС) є однією з найбільших техногенних аварій у світі. Її наслідки відчуваються сьогодні і будуть накладати свій відбиток на життя людства ще не один десяток років.

Нормами Конституції України аварія на ЧАЕС визнається катастрофою планетарного масштабу, а подолання її наслідків та збереження генофонду українського народу – як обов'язок держави [2]. З цього випливає, що законодавча, виконавча і судова гілка влади, повинні, у своїй взаємодії, забезпечити якісний та своєчасний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Доцільно зазначити, що увага соціальному захисту постраждалих внаслідок вибуху на ЧАЕС приділялась ще і в період існування СРСР. Так, вітчизняний науковець Малюга Л. Ю. виділяє такі етапи розвитку законодавства про соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи:

1) квітень 1986 р.–січень 1991р. – даний етап характеризується регулюванням відносин з соціального захисту постраждалих громадян актами державної влади СРСР, у той час як акти відповідних владних структур союзних